

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Remissen SOU 2016:10 EU på hemmaplan

Sammanfattning

Kulturdepartementet har gett myndigheter, kommuner, landsting och intresseorganisationer möjlighet att yttra sig över betänkandet EU på hemmaplan, SOU 2016:10. I det sammanhanget yttrar sig också Region Västerbotten, trots att möjligheten inte erbjudits oss.

Utredningens uppdrag har varit att utreda möjligheterna att främja insyn, delaktighet och inflytande för individer och aktörer i Sverige när det gäller frågor som beslutas inom EU. I betänkandet konstateras att det råder en omfattande kunskapsbrist i samhället om det svenska demokratiska systemets relation till EU-nivån. Utredningen påtalar flera orsaker till att EU-politiken inte integrerats mer och fått en naturlig hemvist i vare sig det svenska politiska systemet eller i det offentliga samtalet.

Utredningen lämnar också förslag på åtgärder för att höja kunskapen, främja insyn och delaktighet samt förbättra informationstillgången i EU-relaterade frågor. Bland annat föreslås att regeringen ska tidigarelägga delar av det arbete som idag sker genom utredningsväsendet och remissförfarandet, tydligare instruktioner till myndigheter, bättre samrådsformer och ökad transparens i sitt EU-relaterade arbete, samt utbildningsinsatser för regional- och lokalpolitiker, tjänstemän, lärare och journalister.

Allmänna synpunkter

Region Västerbotten välkomnar utredningen om delaktighet i EU och delar i huvudsak betänkandets bedömning av tillståndet i Sverige i fråga om kunskap, insyn och inflytande i arbetet med EU-relaterade frågor.

Region Västerbotten delar bedömningen att frågan är komplex och att ansvaret delas mellan berörda aktörer såsom utbildningssystem, media, politiska partier, regering, myndigheter, regioner och kommuner. Initiativ för att bredda och fördjupa diskussionerna i samhället om EU-relaterade frågor välkomnas.

Region Västerbotten instämmer i utredningens slutsats att en viktig grundläggande orsak till bristande engagemang för EU-relaterade frågor kan vara bristande arbetsformer för samråd och insyn. Bättre och tidigare tillgång till information om vad som är på gång, hur förändrings- och lagförslag ser ut och vilken inställning den svenska regeringen har till dem, skulle ge bättre förutsättningar för diskussioner på hemmaplan. Region Västerbotten tillstyrker därför utredningens förslag till åtgärder om förbättringar till insyn- och inflytande.

Förbättrad medverkan, öppenhet och delaktighet skulle också bidra till ökat engagemang för EU-politiken på regional- och lokalpolitisk nivå, och därmed större intresse från allmänheten. Därför välkomnar Region Västerbotten fler initiativ till dialog och samråd om EU-politiken.

EU:s legitimitet och genomslagskraft på den regionala och lokala nivån beror på hur förvaltning på olika nivåer reagerar, agerar och samverkar. Region Västerbotten förordar flernivåstyre med samordning av insatser från EU, medlemsstaterna och de lokala och regional demokratiskt valda företrädarna i syfte att genomföra EU:s politik med ett delat ansvar från berörda nivåer. En samordning som bygger på ett lärande förhållningssätt där utbyte av erfarenheter och goda exempel delas mellan aktörer på olika nivåer. Flernivåstyre behöver genomföra hela beslutsprocessen, särskilt när det gäller strategiska politiska prioriteringar såsom budgetbeslut, framtida sammanhållningspolitik, territoriell sammanhållning och framtidens landsbygdspolitik, som direkt påverkar förutsättningarna för utveckling och tillväxt på lokal- och regional nivå.

REGION VÄSTERBOTTEN